

Въ 1856 год. Славейковъ почнала издаването на в. Гайда въ Цариградъ. Първата и втората годишника на в. Гайда отбелѣзват една усилена сатирична борба предимно противъ гръцкото духовенство, и по-споместно, противъ известна частъ българи — сътрудници и кредители на турската власт и противъ нѣкоки мечизи на България, като: липса на разбирателство, недостатъчна просвета, липса на единство при по-важните въпроси и др.

Втората годишника на в. Гайда съвързана съ редъ непрятности и Славейковъ се никога принуденъ да измѣни начинъ на списването му и вместо — „Сатиричесъ вестникъ за съвестяване на българитъ“, той го обявява за „листъ за поука и разговоръ“, като известява, че въ неговото съдържание ще се втѣстватъ нравствени разкази, исторически, географически, статистически и биографически описания. Въ бр. 1, год. I, на в. Гайда П. Р. Славейковъ печати следното:

Развѣстіе

Долуподписани разѣставамъ на всички го по свѣта мѫжки и женски Българи, че, моя милость, спѣдъ толюз и толюз бѣда и теглила що прѣкарахъ, най-подир, изкара ме честъти ми Гайдар да стана. Какъ стана и отиде тѣжи моята работа, любопитнѣтъ могатъ да се научатъ отъ гайдунничата ми, а пакъ азъ, като са видяхъ че по проспѣщахъ колко го-дѣ въ този занаятъ, бъзъзъ да разѣстѣжъ и да скапесъмъ любителътъ на Гайдарската музика да запоѣтъ да концертѣтъ, които щъ давамъ непрѣстано да пѣти въ месеца.

На концерти има да чуватъ те, всички маршуви и тюрлю-тиюло хора и игри: Български ръченници, Гръцко камарото, Конокъски хора, Влашки кропти, Докторски полчи- болки, Даскалски надрили-медири и Калуге-ски катрафили.

Ручилото на Гайдата ще бръзми несрѣдствено цѣла година. Парса опредѣлями за въ толѣмто село 40 Български рили или двѣ бѣли меджидълета, за по другите села 50 Български рили или двѣ и половина бѣли меджидълета.

Като токо засвири Гайдата и ще беремъ парсата, дѣло ще се каже на вѣра нѣма да свиримъ. Поповитъ биле не упѣватъ на вѣра, и духовнитетъ не пишатъ на Русъ на вѣреѣ, че азъ що да сири безъ пари. И за свирни тифтер да дѣржъ не ми иде на Гайдата. Дайте паритъ, слушайте Гайда и чиста работа, който ще, който не воля негова, мене свиря да ми е здрава — Гайда гиѣн малжъ олсун.

Дѣдо Ви Джуринъ.

Въ бр. 4, год. I на в. Гайда напирамъ следното стихотворно произведение:

Ручилска Дрънь-Бъща ласъликъ Тълкованіе на рѣчъ-тѣ

„ДУХОВЕНСТВО“

Съ слогъ ду! са лѣдѣть поста-та
Съ слогъ хо! са караѣтъ говеда-та
Между х и о като са л прилони,
Рѣчи-та за чисто духло (отдушникъ) да служи можи
Тоя въ сѫщностъ удовѣтвява спости
Само гръци са тѣ вѣхти на пасти!
Слогъ венъ кѣтъ са произнаси по френскы
Прѣйтъ носа става вънъ истенскъ,
И тѣй всинъ отъ три слога значи
Гърка то духай на вѣни да плачин.
Четвъртий слогъ значи сътъ ва-и или хѣс!
Вааачъ! значи изъ страхи отъ България, пѣсы
Цѣлый слогъ ство или стой! бѣрбори:
На странѣ отъ България стой, гъргоре,
Разумъ лудничъски (бусни) опорѣль фенерскътъ
Музика значи: ты гръцко духовенство
Хой-де-еъ! Отъ Българія на вѣнъ стой!

Въ смѣши бр. (въ отдѣла — II) напирамъ следната дописка:

Малешево въ Македонія.

— Отъ 1251 кѫща, които сълържъ Малешевската каза, фанаротина Струмишъ глоби отъ червии, отъ каноническото жито, папур, обици събраъл една сума около 65.000!! Дѣто ще са каже отъ 50 до 60 гроша на кѫща са набиратъ о' годината владѣлъка парасъ да даватъ Малешевчани! Ето какъ ще рече новъ гръци уставъ за Българитъ! Клети и зложести Българи, ванстини имена кой да ви покажи! — „Богъ високо, цар далеко“ а тѣзи гръци парасъти впиши сѫ съ подъ кѫжата ви и случятъ ви кръвта! Горкинъ Малешевчани! Болке толюз живиа а думи не нахождатъ какъ да са исплакатъ какъ да се исканатъ.

Не сѫ само желѣзътъ оковъ които прѣтвиратъ живота. Нѣматъ болка, коятъ онсходъ нѣма, като мишка въ средътишина го прѣгризва яичка по яичка.